

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله

سیمای خانواده شهری ایرانی در فضای مجازی

مهری بهار^۱

چکیده

وضعیت و نوع تجلی و روایت از خانواده به واسطه کاربران در فضای مجازی به یکی از چالش برانگیزترین موضوعات اجتماعی و فرهنگی در جامعه شهری ایرانی تبدیل شده است. زیرا ضمن اینکه روز به روز بر تعداد کاربران فضاهای مجازی در ایران اضافه می‌شود، بر دامنه موضوعات و مباحث آن نیز افزوده می‌شود. در فضاهای مجازی مرتبط با جامعه ایرانی از مسائل سیاسی تا اقتصادی و خودمانی و حتی شخصی به بحث گذاشته می‌شود. به همین دلیل است که پای خانواده به این فضا کشیده شده و مسائل آن از گذشته تا کنون، از مسائل اقتصادی و سیاسی تا مسائل اخلاقی و حتی بسیار خصوصی بین افراد در این فضاها طرح می‌شود و بسیاری از کاربران مدافع طرح همه مسائل مرتبط با خانواده می‌باشند. به همین دلیل عده ای مدعی اند اگر در فضای واقعی اجتماعی، امکان طرح مسائل خانواده که بسیار هم می‌باشند، وجود ندارد، فضای مجازی امکان مناسبی برای ابراز مسائل خانواده به خصوص مسائل مرتبط با زنان و مشکلات آنها در خانواده و بیرون از خانواده وجود دارد. از طرف دیگر، زنان بیشتر شهری و به طور خاص در

^۱. دانشیار گروه ارتباطات اجتماعی، دانشگاه تهران.

۵۴ ————— چکیده مقالات اولین همایش ملی (علمی - پژوهشی) ...

شهر تهران، فضاهاى مجازى را فضاهاى خودمانى ساخته و از طريق ان ضمن اينکه به طرح مسائل و مشکلاتشان مى پردازند، اين فضاها را به فضاى تعامل، گپ روزانه، گله و شکايتها و پرداختن به مسائل روزمره و نشان دادن قدرت اجتماعى و هويت از ياد رفته شان تبديل کرده اند. زنان به اشکال گوناگون و گروه هاى متعدد، گاهى از شاديبها سخن ميگويند و گاه از غمها و هجرانها. واقعيت اين است که امروزه بيشتر زنان خانه دار در شهر تهران به عنوان عنصر پر قدرت در خانه و خانواده، اکثر اوقات مفيد خود را در اين فضاها سپرى مي کنند و با استفاده از اين امکان و داشتن ارتباط با ديگران احساس آرامش، اطمينان و شادى کرده و مسائل خود را با ديگران سهيم مي سازند و در بعضى از شرايط و موقعيت ها دچار مشکلات و مسائل جديدى مي شوند.

شناخت اين وضعيت به صورت يک مسئله عمده فرهنگى و اجتماعى ظهور کرده است. بدين لحاظ سعى شده است تا با ارجاع به نظام مفهومى و نظرى جان فيسک با تمرکز بر مفهوم هويت در فرايند بهره گيرى و لذت از مصرف رسانه جديد، به ابعاد و زمينه و نتايج ورود بحث خانواده در فضاى مجازى و چالشها و مشکلات ان پرداخته شود. در اين مقاله اولاً به توصيف خانواده و مسائل پيرامونى آن در سه گروهى که براى محقق قابل دسترسى است پرداخته شده است. بر اساس اين سه گانه (سنخ شناسى خانواده در فضاى مجازى) به بررسى اين سوال پرداخته مي شود که هر گروه اجتماعى چه دغدغه هاى اجتماعى و فرهنگى و درکى در مورد خانواده دارند و چگونه خانواده ها از اين امکان به نفع خود براى بروز هويت و شخصيت شان استفاده مي کنند. ميدان تحقيق، سه فضاى مجازى متفاوت مي باشد. فضاى مجازى مطالعات خانواده، فضاى مجازى گروه فاميلى و فضاى مجازى زنان هنرمند به عنوان سه حوزه مطالعاتى در دسترس انتخاب شده اند. توصيف هر يک از گروه ها - فضاهاى مجازى - مي تواند ما را به دغدغه هاى کاربران در مورد

چکیده مقالات اولین همایش ملی (علمی - پژوهشی) ... ————— ۵۵

خانواده و مسائل آن متوجه سازد. شناسایی موضوعات، تعداد ورود و خروج در بحث، میزان پرداختن به موضوعات، نوع پرداختن، زبان و نشانه‌ها برای معنا دار کردن مسائل پیرامونی گروهها، به ما کمک می‌کند تا بینیم آنها چه روایتی از زندگی خانوادگی داشته و خانواده و زندگی خودشان را با چه نوع چالشهایی روبرو می‌بینند. روش انجام این تحقیق، تحلیل محتوی در یک دوره یک ماهه می‌باشد که از طریق مسائل خانواده در این گروهها را به دست آورده ایم. یافته‌ها نشان می‌دهند که خوانش دغدغه‌های گروههای انتخابی، نشان از تغییر در سبک زندگی و تغییر در ارزشهای جدیدی است که با ورود نسلی جوان از زنان به دایره فضاهای مجازی امکانپذیر شده است. اینگونه تغییرات اگر چه موجب تضعیف در کارکرد خانواده شده، اما همچنین موجب می‌شود تا الگوهای خاص جدیدی برای خانواده ایرانی نیز تعریف شود.

واژگان کلیدی: فضای مجازی، کاربران، خانواده، چالش‌های اجتماعی،

شهر و زندگی جدید.

SID

سرویس های ویژه

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم های آموزشی

کارگاه های آموزشی مرکز اطلاعات علمی

مقاله نویسی علوم انسانی

اصول تنظیم قراردادها

آموزش مهارت های کاربردی در تدوین و چاپ مقاله